

ningsforbedring ved det foreliggende Lovforslag, men Mit skal ske igennem Tillæget. Jeg maa derfor foreløbig lade disse Klasser ligge. Blant de Tillæg, som i Loven ere foreslaaede, ere jo de, som tage Hensyn til Haandværkere og Værftsarbeidsmænd ved Flaaden, i finantiel Henseende af størst Betydning her. Man vil se, at der i § 19 til Lønninger er foreslaet: for 440 menige Haandværkere 137,000 Rb. aarlig, i Stebet for, at det i Følge den nugældende Lov kun er 123,000 Rb. aarlig, og for indtil 106 Værftsarbeidsmænd 28,500 Rb. mod tidligere 26,400 Rb.; det vil udgjøre en Forhøielse af henholdsvis 10 og 12 pCt. af de nuværende Lønninger. — Naar man nu undersøger, hvad man kan anslaa en Haandværkers Lønning til paa Orlogsværftet, idet man medregner Brødpenge, billigt Hus og den Udfigt, han har til Pension efter 20 Mars Forløb, saa vil man kunne anslaa den til en Middelsum af 110 Skilling om Dagen; med et Tillæg af 10 pCt. vil den altsaa stige til 123 Skilling. Naar man nu ser hen til, hvad en dygtig privat Arbejder kan erhverve, og tillige ser hen til, hvad denne Klasse af Befolkningen behøver til et tarveligt Udkomme for Familien, saa tror jeg nok, at man i Henseende til denne foreslaaede Forhøielse kunde være gaet et Skridt videre. Jeg skal henstille til den høitærede Minister, om det ikke vilde have været heldigt, at Lønningsforhøielsen for Haandværkerne blev sat lige saa høi som for Værftsarbeidsmændene. — Jeg skal ikke bidrage Mit til at forhale Behandlingen af dette Lovforslag, og derfor blot gjøre en lille Bemærkning med Hensyn til, at det forekommer mig besynderligt, at § 18 bestemmer, at Mesterlovene lønnes hver med 660 Rb. aarlig, da det kun er 10 Rb. mere end den lige under dem staaende Underofficersklasse. Det forekommer mig dernæst rimeligt, at Mesterne ved Flaaden i ethvert Fald bleve stillede ligesaa gunstigt som Kontorpersonalet. — Det forekommer jevnlig, naar der er Tale om Lovforslag for Flaaden, at det i Motiverne ansøres som noget Ubefalende for dem, at de ere i saa god Overensstemmelse med lignende Forslag for Hæren. Jeg skal ikke opholde mig videre ved det Besynderlige i, at det aldrig findes i Lovforslag for Hæren som Anbefaling for disse, at de svare til lignende for Flaaden; men mærkeligt er det altid, at hvor der ikke er Overensstemmelse, der er det altid i Disfavør af Flaaden. Jeg har fremsat den Bemærkning, fordi jeg her ser, at medens Hærens Underofficerer af 1ste Klasse, første Grad have 50 Rb. i Munderingspenge, ere de Rigestillede af Flaaden ansatte ned til det Halve, og medens Hærens Underofficerer af 1ste Klasse anden Grad have 25 Rb., have de tilsvarende Underofficerer af Flaaden kun 20 Rb. Dernæst er der ikke for Flaadens Vedkommende taget Hensyn til Noget, som for Hærens Vedkommende hedder Feltudrustningshjælp. Jeg maa tilstaa, at naar jeg ser hen

til de Motiver, hvorved denne Hjælp begrundes, da ere disse fuldt saa gjældende for Flaadens som for Hærens Underofficerer. Der er endnu en lille Bemærkning, jeg vil gjøre med Hensyn til, at det her i Lovforslaget hedder, at Lønningerne for de i Nyboder ansatte Betjente bevilges ved de aarlige Finantslove. Ved at undersøge dette Punkt har jeg ikke set, at der ved Lønningsforhøielsen er taget noget som helst Hensyn til dem. De nævnte Betjente ere efter lang og hæderlig Tjeneste i Flaaden blevene ansatte i disse Bestillinger, og jeg har forgiæves søgt efter, om Nogen af Flaadens Personel er saa slet lønnet som disse Mænd, der fortjene lige saa fuldt en Forhøielse som Værftets Politibetjente, og jeg vil henstille til den høitærede Minister, om, hvis det ikke allerede er sket, der da ved Tillægsbevillingsloven kunde udrettes Noget i saa Henseende. Endnu skal jeg henstille til den høitærede Minister, om det ikke nu vilde være paa Tide at sørge for nogen Forbedring i de i mange Tilfælde flette og usunde Boliger, som findes i Nyboder. Det er ganske vist, at Folkene sidde der for en ringe Leie, men Ingen kan vide, hvad denne ringe Leie koster dem i deres Børns Sundhed og legemlige Udvikling. I disse Tider, da der gjøres saa Meget for den private Arbejder, og vises saa megen Interesse for at ophjælpe hans Stilling, tror jeg, det vil være rigtigt, naar Staten, i dette Tilfælde Marineadministrationen, optræder som Arbejdsgiver, da i denne Retning viste en større Humanitet, end hidtil er sket. Jeg er færdig.

Marineministeren: Da der kun blev fremsat nogle saa Bemærkninger af det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 8de Valgkreds (Schønheyder), kan jeg ogsaa indskrænke mig til et ganske kort Svar. Naar der for Hærens høiere Underofficerer er forlangt en større Munderingsgodtgjørelse, end der er forlangt for Flaadens, ligger det ganske simpelt deri, at naar man tilbørlig betragter nogle af Underofficererne Mundering i natura og tildele andre Munderingsgodtgjørelse i Penge, maa den Størrelse, man fastsætter derfor, afhænge af, hvad de paagældende Uniformer koste; naar Forholdet nu er sat til 50 og 25 Rb., er det, fordi man har anslaaet, at Beføstningen til de paagældende Uniformer ogsaa vilde staa i et lignende Forhold. Der er for Hærens Underofficerer foreslaet Feltudrustningshjælp og det er navnlig fordi Underofficererne, naar Hæren rykker i Felten, behøve en ganske overordentlig Forsyning af Undermunderingsfager. Jeg tror, at det er piansynligt, at der gaar langt større Skid paa Fodtøj, Sotter og alle den Slags Ting for den Underofficer, der skal gjøre Tjeneste tilfods i aaben Mark, end for den, der gjør Tjeneste ombord (Schønheyder: Det tror jeg ikke.) ja, vil det ærede Medlem være i Stand til at vise, at Skidet paa Fodtøj og deslige er lige saa stort tilfjæs, er der en Rimelighed for.